

ZPRAVODAJSTVÍ

Ačkoli je povinnost elektronické evidence tržeb (známé pod zkratkou EET) už skoro dva roky pozastavená, desítky tisíc podnikatelů příjmy stále dobrovolně evidují. Mezi zástupci podnikatelů pak nepanuje shoda, zda je avizované zrušení EET krok správným směrem a zda ji přece jen v nějaké podobě nezachovat.

První kavárna pod značkou Miners začala fungovat v roce před začátkem pandemie. V době nepříznivé pro gastrobyznys dokázali její zakladatelé síť rozšiřovat, nyní v Praze fungují čtyři pobočky. I v nedávno otevřených kavárnách přitom zavedli EET, přestože tato povinnost neplatí už téměř dva roky.

„Zprvč ze setrvačnosti. Zadržím věřím, že EET obecně napomáhá transparentnosti podnikání, což je pro byznys naší velikosti a ambicí samozřejmostí,“ řekl Deníku N spoluzakladatel Miners Oldřich Valta. „Stát by mohl efektivněji využít tyto informace k podpoře a rozvoji podnikání. Nedávná příležitost byla u nastavení a schvalování covidových podpor. Nakonec ale bohužel zůstala nevyužitá,“ upozornil Valta.

Povinnost elektronické evidence tržeb prosadila v Poslanecké sněmovně bývalá ministryně financí Alena Schillerová. Kvůli další vlně nemoci se pak schválil další odklad až do konce letošního roku. Vláda Petra Fialy pak počítá s úplným zrušením EET.

Zakladateli Miners Valtovi přijde škoda zahodit něco, co velká část firem už zavedla. „Souhlasím s obecnou myšlenkou EET o zvýšení transparentnosti a rovnosti při zdanění. Pokud ale stát neumí informace využívat efektivně, skutečně asi nemá smysl v tomto úsilí pokračovat,“ domnívá se Valta.

Tržby elektronicky dále eviduje i skupina Olympik Hotels, která v Praze provozuje čtyři hotely o celkové kapacitě 645 pokojů. U ní je totiž EET jen dalším stupněm celého elektronizovaného systému. „Vždy jsme elektronicky evidovali veškerou komunikaci s hosty, tedy rezervace ubytování, konferenčních prostor a ostatních gastronomických služeb. Již základní komunikace s klienty je zaregistrována elektronickou cestou a je jí přiřazena kódová identifikace, která na sebe navazuje další informace, ceny, požadavky klientů a tak dále,“ vysvětlil Deníku N generální ředitel Interhotelu Olympik Vlastislav Šos. „Z této základní komunikace vzniká identita klienta, která prochází celkovým procesem, respektive upřesňováním informací, rozměrem čerpání služeb, a končí výúčtovacím dokladem, jenž přechází do účetního systému.“

Díky tomu má management společnosti informace například o nákladovosti jednotlivých akcí. „Pro Olympik Hotels bylo zavedení EET pouze přiřazením dalšího kroku, a tedy bezproblémová záležitost,“ doplnil Šos. Software v jeho společnosti i nadále příslušná data automaticky odesílá na úřad.

Zatímco koncept EET a s tím spojené snížení daně z přidané hodnoty pro ubytovací a stravovací služby Šos podporoval, samotné provede-

Mnohé restaurace tržby přes EET zasílají i nadále.

FOTO: RYCHLÁ POKLADNA - ONE PUB

Část podnikatelů stále využívá v tuto chvíli nepovinnou EET. Podnikatelské svazy se neshodují na tom, jestli a pro koho by měla dále pokračovat.

Podnikatelé se neshodnou, co dál s EET

ní se mu příliš nezamlouvalo. Vdala mu především „salámová metoda“ zavádění, kdy evidence startovala po etapách a ve finále nikdy nebyla povinná pro všechny. „Pokud rozhodnutí vlády skončí pouze u ukončení EET a daňové sazby zůstanou na dnešní úrovni, pokud nebude zavedena další evidence, která bude podnikatele v našem oboru zatěžovat, nemám se zrušením EET problém,“ podotkl Šos. „Jako manažer se pouze musím zeptat na výši nákladů zavedení a ukončení EET a na to, co bude se státními zaměstnanci, kteří se EET zabývali.“

PROUZA: EET POMOHLA S DIGITALIZACÍ

Přestože pozastavení i zrušení evidence jsou obhajovány podporou podnikatelů, ani jejich asociace na tyto kroky nemají úplně jednoznačný názor. Například Hospodářská komora se zrušením EET souhlasí, přestože v minulosti její zavedení podporovala. „V zásadě kladný vztah, vycházející z respektování myšlenky narovnání postavení na trhu těch, kteří daně platí řádně, a těch, kdo se placení záměrně vyhýbají, byl vždy provázen řadou výhrad a odrážel pestrost členské základny. Velké pochybnosti jsme vždy měli ohledně přínosu vládního pojetí třetí a čtv-

té vlny,“ komentoval pro Deník N mluvčí komory Miroslav Beneš.

Do EET se nejprve zapojily hotely a restaurace, později obchody. Ve třetí a čtvrté fázi se do elektronické evidence tržeb měli zapojit například lékaři, právníci nebo řemeslníci. Zavedení těchto oborů do evidence nejdříve zastavil Ústavní soud a potom pandemie spojená s celkovým pozastavením EET.

Povinnost se tak dotkla jen části podnikatelů, kteří do jejího zavedení museli investovat. I kvůli tomu se proto nyní proti zrušení evidence staví Svaz obchodu a cestovního ruchu. „EET rozhodně pomohla omezit daňové úniky a zavést digitalizaci v gastronomii a dalších sektorech, kde platila. Dnes má na EET řada podniků postavený celý informační a kontrolní systém. I proto ji mnoho podniků využívá i v posledních měsících, kdy byla oficiálně pozastavena. Zrušení EET mi proto přijde zbytečné pro segmenty, kde už platila,“ vysvětlil prezident Svazu obchodu Tomáš Prouza.

Další zástupci podnikatelů ale případné dělení povinnosti odmítají. „Byl by to mimořádně problematický krok, už jenom kvůli možnému namítnutí diskriminačního přístupu k vybraným kategoriím podnikatelů,“ argumentoval Miroslav Beneš

z Hospodářské komory, která by povinnou evidenci chtěla přeměnit na dobrovolnou.

Proti ponechání povinnosti pouze pro doposud evidující skupiny podnikatelů se staví i Asociace malých a středních podnikatelů. „Spíše než dělit povinnost EET dle skupin, což dle našeho názoru vyvolá jediné zlou krev, bychom podpořili omezení hranic plátcovství DPH,“ doplnil šéf asociace Josef Jaroš.

Obecně ale obnovení EET neodmítá. „Za předpokladu, že nedojde ke zbytečnému zatížení podnikatelů a dokážeme jasně definovat, koho se netýká, čímž mám na mysli ty nejmenší podnikatele, kde to do určitého obrátu opravdu nedává valný smysl,“ řekl šéf asociace Josef Jaroš.

Prezident Asociace hotelů a restaurací Václav Stárek se zrušením EET problém nemá, před takovým krokem by se ale podle něj měly zhodnotit náklady státu a přínosy ve formě zvýšení plátců DPH a výběru daní.

„Pak by se teprve mělo rozhodovat o dalším osudu EET. Jsou další země v EU, které s touto myšlenkou již přišly nebo ji plánují,“ řekl Stárek Deníku N. Tržby podle něj nadále dobrovolně eviduje většina členů jeho asociace.

TRŽBY STÁLE EVIDUJE 60 TISÍC PODNIKATELŮ

Než udeřila pandemie, bylo na konci roku 2019 do EET zapojeno 140 tisíc podnikatelů, kteří v daném čtvrtletí poslali alespoň jednu tržbu. Následně přišlo přerušování povinnosti tržby finančnímu úřadu elektronicky odesílat a počet evidujících podnikatelů začal postupně klesat.

Ke konci loňského roku jich tržby v rámci EET dobrovolně evidovalo přes 63 tisíc. Ačkoli tedy většina dříve zapojených podnikatelů tržby posílat přestala, stále existují desítky tisíc firem a živnostníků, kteří údaje o tržbách dobrovolně dále evidují.

Ministerstvo financí při předkládání elektronické evidence tržeb tvrdilo, že po náběhu všech vln se příjmy veřejných rozpočtů zvýší o osmáct miliard korun. Šlo však jen o odhady a ani následně prezentované průběžné přínosy si v tomto ohledu nevedly o moc lépe.

Například za rok 2017 přinesla podle ministerstva jen na DPH 5,4 miliardy korun. Tato částka vyšla v meziročním porovnání změny inkasa u dotčených podnikatelů, očištěná o autonomní ekonomický růst daně. Jak však upozorňovali někteří odborníci, ministerský výpočet měl značné metodické mezery.

Ministerstvo totiž započítalo efekt jen několika málo vlivů (růst HDP, průměrný růst výdajů) a zbytek prohlásilo za „vliv EET“, aniž bralo v potaz další vlivy. Existenci nezapočtených faktorů dokládá příklad výpočtu „vlivu kontrolních hlášení“, kdy ministerstvo používalo stejnou metodiku. Podle ní ovšem měla kontrolní hlášení pozitivní vliv na výběr daní už v letech, kdy ještě vůbec nebyla zavedena.

DANIEL MORÁVEK
zástupce šéfredaktora webu Podnikatel.cz